

АКАДЕМІЧНИЙ РЕЙТИНГ СВІТОВИХ УНІВЕРСИТЕТІВ 2011

Вийшов у світ оновлений Академічний рейтинг світових університетів 2011, який щорічно укладається та підтримується Центром університетів світового класу при Шанхайському університеті Цзяо Тун. Найвищі рейтингові позиції вчергове займають американські та британські університетські заклади і значно підвищили свій конкурентний статус близькосхідні та китайські ВНЗ.

15 серпня 2011 року Центром університетів світового класу при Шанхайському університеті Цзяо Тун було представлено оновлений Академічний рейтинг світових університетів (Шанхайський рейтинг університетів). Упродовж майже десяти років міжнародний рейтинг університетських закладів очолюють американські та британські ВНЗ: Гарвард (незмінний лідер Шанхайського рейтингу з 2003 року), Стенфорд, Масачусетський технологічний інститут, Каліфорнійський університет в Берклі, Кембридж, Калтех (Каліфорнійський технологічний інститут), Принстонський, Колумбійський, Чиказький та Оксфордський університети. Ці вищі навчальні заклади, разом із Пенсільванським, Йельським та Нью-Йоркським — визнані світові лідери в сфері економічних наук.

Університети Женеви (Швейцарія, 73 місце), Квінсленду (Австралія, 88 місце) і Франкфурта (Німеччина, 100 місце) вперше потрапили до ТОП-100. Також вперше у переліку світових університетів ТОП-500 опинилися Малайський (Малайзія) та Загребський (Хорватія) університети. Цьогоріч значимим є досягнення близькосхідних університетських закладів, зокрема таких як: Університет імені Короля Сауда та Університет нафти й мінералів імені Короля Фахада (Саудівська Аравія), які увійшли відповідно до ТОП-300 і ТОП-400; Стамбульський і Тегеранський університети — підвищили свої конкурентні переваги і представлені у ТОП-400; Каїрський університет — зайняв почесне рейтингове місце у ТОП-500.

Підвищили свою конкурентоспроможність китайські університети (включно з Тайванем і Гонконгом), загальна кількість яких у ТОП-500 складає 35 закладів, на чолі з Національним

Тайванським університетом, Китайським університетом Гонконгу та Університетом Цінхуа (загалом протягом 2003-2011 рр. Китай наростив свою присутність у рейтингу більше, ніж удвічі). Як і в минулому році, університетський сектор на пострадянському просторі в Академічному рейтингу світових університетів 2011 представляють лише два російських заклади — Московський державний університет (77 місце, великою мірою завдяки розвитку математичних наук) і Санкт-петербурзький державний університет (знаходиться у ТОП-300). На сьогодні українські університети не представлені в переліку найконкурентоспроможніших університетських закладів світу.

Як відомо, Академічний рейтинг світових університетів складається щороку, починаючи з 2003 р., на основі таких шести об'єктивних індикаторів: кількість випускників університету і представників професорсько-викладацького складу, які отримали Нобелівську премію чи міжнародну премію з математики Медаль Філдса; кількість високоцитованих дослідників в університеті, які відбираються за допомогою системи Томсон Сайєнтіфік (Thomson Scientific); кількість статей, опублікованих університетськими професорами в журналах Нейчур (Nature) і Сайєнс (Science); кількість статей, опублікованих університетськими професорами та проіндексованих в таких двох міжнародних системах індексування наукових публікацій — Science Citation Index-Expanded та Social Science Citation Index; зважені значення наведених вище показників у розрахунку на одного працівника дослідницького університету (останній показник було запроваджено цього року). Алгоритм рейтингування передбачає взаємне співставлення усіх вихідних індикаторів та розрахунок на цій основі інтегрального показника міжнародної конкурентоспроможності вищих навчальних закладів, згідно із методикою «Академічного рейтингу світових університетів».

Підготував **В. Сацик**, канд. екон. наук., науковий співробітник Інституту вищої освіти, за матеріалами: Academic Ranking of World Universities (<http://www.arwu.org>).